

Nr 9.

Av friherre De Geer m. fl., om undersökning rörande sådana missförhållanden, som onödigtvis fördyra varor under deras överförande från producent till konsument.

Det stora problemet angående hur varorna skola kunna överföras från producenter till konsumenter utan allt för stora "avbränningar" har ju i årtal diskuterats men ännu i stort sett icke blivit löst.

Trots motioner i riksdagen och trots att initiativ på många olika sätt tagits till frågans ordnande är tydligt, att man ännu tyvärr står utan klarhet angående linjerna för sakens uppordnande.

Visserligen kan glädjande nog konstateras att några stora organisationer på bl. a. jordbrukets område kommit ganska långt ifråga om minskande av varornas fördyring genom mellanhänder och till och med i vissa fall helt löst problemet. Å andra sidan är tydligt att t. ex. bland jordbrukets binäringar och i övrigt snart sagt var som helst inom handel och näringsliv missförhållanden alltjämt råda i ödesdiger grad på här av oss åsyftade områden.

Både producenter och konsumenter skulle ju uppenbarligen vinna utomordentliga fördelar och besparingar för den händelse effektivt minskade kostnader vid varudistributionen kunde ernås.

Vid bl. a. riksdagens tidigare behandling av saken har framhållits som ett skäl emot ingripande att problemet måste lösas av de olika organisationerna inom näringslivet. Vår bestämda mening är emellertid att tillräckliga resultat ej vinnas enbart genom producenternas och konsumenternas egna åtgärder, utan att en viss medverkan också från statsmakternas sida är behöflig ifall frågan inom överskådlig tid verkligen skall i stort sett drivas framåt. Genom statligt ingripande torde vara möjligt att någorlunda fullständigt få blottat de missförhållanden som förefinnas.

Ett sådant med statlig auktoritet åstadkommet klarläggande skulle kunna väcka den allmänna opinionen och statsmakterna till insikt därom, huru viktigt det vore att söka åstadkomma en förbättring. Alldeles särskilt under nu rådande kristid med dess oerhört starka påkänningar för alla landets invånare borde väl framstå som en angelägenhet av alldeles speciell vikt att icke varorna fördyras genom omkostnader, som kunde undvikas.

Att allmänhetens reaktion mot den fördyring, som här avses, icke är större än den är, måste nog bero därpå att man icke har klart för sig storleksordningen av de förluster som göres. I denna motion eller i övrigt genom enskilda initiativ vore möjligt draga fram massor av exempel i denna sak.

Vår tro är emellertid att det vore effektivare om missförhållandena påvisades genom en undersökning, som gjordes med den auktoritet, som endast staten kan inneha.

Utredning t. ex. genom särskild kommitté torde ej vara nödvändig. Kungl. Maj:t bör kunna på annat mindre dyrbart sätt få fram sådana exempel, som vi åsyfta och därför säkerligen också få anledning till ingripande och initiativ. Särskilt borde det ligga inom Folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde att i nu rådande bekymmersamma försörjningsläge tillse att varorna ej onödigtvis fördyras.

I anslutning till det i motionen anförda hemställes,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla att en snabb undersökning företages rörande sådana missförhållanden som onödigtvis fördyra varorna under deras överförande från producent till konsument samt

att Kungl. Maj:t ville vidtaga sådana åtgärder, som kunna föranledas av nyssnämnda undersöknings resultat.

Stockholm den 16 januari 1941.

Arvid De Geer.

Gust. Elofsson.

Ivar Persson.

Arthur Heiding.

Edv. Björnsson.

John Björck.

Rob. Berg.